

R.-T.
ben tartandó

agnak a fel-

bir szavazati

TEHER.

0000	—
7718	62
8210	—
7725	26
120	—
9344	01
117	86

RESÉG.

632	17
547	73

179	90
-----	----

könyvelő.
Mitos s. k.

Szárkó s. k.

al"
ármegeében.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szerkesztésével
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
lések és a lap szétküldésére
ronatközö felzárólatások inté-
zendők.

***** Telefon-szám 72.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyen szám ára 3 fillér!

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órákor. *****

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam 30. szám.

Csütörtök, február 6.

Csataldzsánál dörögnek az ágyuk

— febr. 6.

(B-ő.) A magyar nép ugylátszik vég-
telenül nehezen tudja levonni az esemé-
nyek tanulságát. Mohón, talán tulságosan
mohón olvassa az ujságokat, szinte rész-
letesen tudja azt, hogy Drinápoly fölött
hány bomba durrant el s Csataldzsánál
hány lövész-árkot ástak, de azt nem tudja,
hogy azok, akik az ágyukat irányítják a
bolgár-török harcateren, azelőtt itt a városi
piacokon szokták felhalmozni az ágyu-
lövegekhez hasonló kerti termékeket s
azok, akik most elkeseredetten ássák a
lövészárkokat, ilyenkor már a magyar
szántóföldeken mélyítették az öntözőmü-
vek vagyont termő árokjait. Most azonban
szegény, de becsületes s a magyar kényel-
met oly nagy mértékben felhizláló bolgár
kertészeink nagy része abban a kertben
munkálkodik, ahol a vérrózsák teremnek
s bármennyire várja is őket vissza a ma-
gyar fogyasztóközönség, egyelőre számi-
tani sem lehet arra, hogy a tavaszi kerti
munkákhoz hozzálassanak, hogy megesi-
nálják a melegágyakat, hogy a meleg-
ágyak palántáit kiültessék. Még ha a min-
denek fölött hatalmas Allah s az ő tubafa
árnyékában sütkérező prófétája Moham-
med még is könyörül a mi derék bolgá-
rainkon s hamarosan létrehozza azt a bé-
két, ami után az orosz éppen úgy vágyik,
mint a német, még akkor is a magyar ké-
nyelemnek közbeesülésre érdemes kigu-
nyolói: a bolgár kertészek aligha jöhetnek
vissza május, június hónap előtt.

Mi a magunk részéről ezt igazán szív-
ból sajnáljuk. Lehet, hogy egynehányan
hazafiatlansággal fognak vádolni amiatt,
mert hiszen a bolgár kertész pénzt ide
mihozzánk nem igen hozott, de annál
többet vitt el. A tejjel-mézzel folyó ma-
gyar Kánaán gyümölcseinek egy igen
tetemes részét Bulgária zsebelte be. De
emiatt nincs okunk siránkozni, mert hi-
szen a bolgárok megtelepedése valóságos
áldás volt a szegény, agyonsanyargatott
fogyasztó szempontjából, jóformán csak
azóta van a magyar piacokon elegendő
zöldség, hüvelyesvetemény és más egyéb
olyan dolog, amit egy kis szorgalommal
a derekát hajlítani nem tudó magyar
gazda is produkálhatott volna, de sajnos,
nem igen fog produkálni még azután sem,
amikor látta azt, hogy a bolgár kertész
kizárólag a szorgalmával 4—500 korona
árú tejjelt tudott összegyűjteni, még a
legsilányabb földnek kataszteri holdjá-
ról is.

A csataldzsai ágyudörgés bizony na-
gyon is gondolkodóba ejthetne bennünket.
A napilapok hasábjain nemrégiben egy
szerény kis hír huzódott meg, hogy a ka-
posváriak elhatározták, miszerint jövőben
maguk fognak bolgárkertészkedni. Szinte
hihetetlennek tetszik előttünk ez a hír,
hogy éppen a leguyakasabb somogyi ma-
gyar hajlandó ezután kapát venni a ke-
zébe. Vártuk, hogy ezután a hiradás után
az ország valamennyi városa, amelynek a
határában eddig a bolgár kertészek esi-
náltak egy kis valamirevaló horti-kulturát,
táviratilag fogja üdvözölni a kaposvá-

riakat. Nagy szükség volna erre az or-
szágos felbuzdulásra, mert bizony a há-
borus hírek méla olvasása és a törökök
mellett való szívbeli lelkesedésnek szinte
előre látjuk, nem az lesz a szomorú követ-
kezménye, hogy a bolgárok ebben és a
következő esztendőben kevesebb pénzt
visznek ki az országból, hanem igenis az,
hogy a magyar piacok tulnyomó nagy-
része zöldség és más egyéb mezőn termő
élelmiszer nélkül marad és a már is
agyonsanyargatott fogyasztóközönségnek
része lesz egy olyan rablóhadjárásban,
amilyenhez képest a prizreni eseménye-
ket kismiskáknak lehet nevezni.

A fogyasztóközönség nevében emel-
jük fel tehát kérő szavunkat, hogy azok,
akik hivatottak arra s akiknek módjuk-
ban van, vonják le a bolgár és török
esete-páté tanulságait, tegyék lehetővé
azt, hogy a bolgár kertészek ezentül nél-
külözhetők legyenek ebben az országban.
Őszintén megvalva, mi nem sajnáljuk a
bolgároktól a pénzt. Jót és olesót adtak.
Erre volna szükség a jövőben is, de ezt
csak úgy érhetjük el, ha a magyar gazda
végre-valahára hozzálát a kertgazdálko-
dáshoz. Ha ezután is heverésziünk a régi,
megszokott kényelemmel, ha még ma,
február közepén sem jut eszébe a kert-
és szántóföldtulajdonosoknak az, hogy ilyen-
kor már nagyon tanácsos volna meleg-
ágyakat készíteni s jó konyhakerti vető-
magvokról gondoskodni, nem is beszélve
arról, hogy az öntöző művek berendezése
sem valami boszorkánymesterség: akkor
bizony a bolgár-török háboru után a ma-
gyar fogyasztóközönségnek az a része fog
legjobban sirni, amelyik rá van utalva
arra, hogy a zöldséget és egyéb kerti ter-
méket piacon vásárolja. Meg kell tehát
ezt az országos sirást előzni. Még nincs
késő.

HIREK.

— **A bíróság köréből.** A m. kir. igaz-
ságügyminiszter Kovács Gusztáv ítélő-
táblabírói címmel és jelleggel felruházott
nagykikindai törvényszéki bírót saját
kérelmére a budapesti kir. törvényszékhez
helyezte át.

— **Izr. istentisztelet.** A nagybeeske-
reki izraelita templomban a péntek esti
istentisztelet délután 5 órákor kezdődik.

— **Eljegyzés.** Csada Richárd, a
nagybeeskereki Ipar- és Kereskedelmi
Bank részvénytársaság főkönyvelője el-
jegyezte Krumenacker Örszikét, Krume-
nacker Ferenc pénzügyi számtanácsos
leányát.

Vogel Jenő midszenti cukrász el-
jegyezte Mann Adolf pénzügyi szám-
vizsgáló nevelt leányát Ilonkát.

— **Halálozás.** Vettük a következő
gyászjelentést:

A legmélyebb fájdalomtól lesújtva
tudatjuk, hogy a felejtetetlen édes anya,
illetve anyós, özv. Albrecht Béláné
szül. szentmarjai és csejthey Maráky
Mária volt m. kir. honvéd huszárszázados
özvegye folyó hó 4-ikén éjjel háromnegyed
12 órákor hosszas szenvedés és a hal-
dóklók szentségének ájtatos felvétele után
életének 72-ik évében meghalt. A boldo-
gult hült tetemei folyó hó 6-ikán d. u.
fél 4 órákor fognak a róm. kath. egyház
szertartásai szerint a gyászszobából (béga-

parti állomás) a róm. kath. temetőbe ki-
sértetni. Az engesztelő szentmise-áldozat
f. hó 8-ikán d. e. 10 órákor fog a helybeli
róm. kath. plébánia-templomban az Urnak
bemutattni. Nagybeeskerek, 1913. évi
február hó 5-én. Nottny János m. kir.
államvasuti ellenőr, nagybeeskereki béga-
parti állomásfőnök mint veje. Nottny
Jánosné szül. Albrecht Mariska mint
leánya.

— **Köszönet.** A Közgazdasági Bank
25 koronát adományozott a Gyermek-
barát-egyletnek, melyért e helyen mond
hálás köszönetet nevezett egylet veze-
tősege.

— **Népies előadás.** A németnegyed-
beli szövetkezeti házban tegnap ismét
hasznos népies előadást tartott Klug
György róm. kath. segédlelkész. Boszniát
és Hercegovinát ismertette minden rész-
letében s előadását számos vitetett kép-
pel kísérte. Utána a honvédelmi minisz-
ternek a nősülési tilalom megszüntetésé-
ről szóló rendeletét ismertette, kifejtve
annak gazdasági és vallásérkösi jelentő-
ségét. A nagy számmal megjelent hall-
gatók zajos tapsokkal honorálta a
buzgó előadó fáradozását.

— **A filharmónikusok farsangi vig-
estélye.** Tegnap lapunkban helyszüke
miatt csak vázlatosan emlékezhetünk
meg a nagybeeskereki filharmóniai egye-
sület farsangvégi vigestélyéről, amely
olyan fényesen sikerült. Pedig az estély
kitünő és jóízű műsora s az előadók já-
téka megérdemli a bővebb méltatást. Az
estélyt, amelyen a nagyszámu közönség
sorában megjelent dr. Dellimanics Lajos
főispán és dr. Vinczehidny Ernő m. fő-
jegyző is, Heller Rózsika vezette be
ügyes prologgal. Azután egymásután kö-
vetkeztek a legjobb számok s különösen
tetszettek Heller Rózsika kupléi és O p o l-
czer Jenőné szépen énekelte kabaré-
dalai, valamint Engel Jenő kitünő
Steinhardt-imitációja. Igen jók voltak
ifj. Hegedűs János kabarémeséi és
tréfái is, de a többi szereplők: Ripka
Imre, Kupuszárovcics Jenő, Ripka Im-
réné, Heller Margit, Opolczer Jenő,
Straub István, Jäger Aladár, akik kü-
lönböző bohózatokban szerepeltek, szin-
tén mind ügyesen játszottak s a közönség
zajos tapsokkal honorálta az összes elő-
adókat. A conferencier szerepét F a z e-
k a s Andor töltötte be ügyesen s az es-
tély rendezője Kupuszárovcics Jenő
volt, míg a zenei rész összeállításában
Ripka Imre karnagy buzgólkodott,
akik teljes elismerést érdemelnek a jól
sikerült, vidám farsangvégi estélyért. —
A rendezőség itt egyuttal köszönetet
mond dr. Dellimanics Lajos főispánnak,
aki 8 koronát és Horák N.-nek, aki 4 ko-
ronát fizetett felül.

— **Felülfizetés.** A nagybeeskereki m.
kir. állami felső keresk. isk. Deáksegélyző-
egylet javára f. hó 2-ikán rendezett hang-
versenyen a következő felülfizetések tör-
téntek: dr. Teleszky János, Steinitzer
Géza, Közgazdasági Bank és a Nagybees-
kereki Takarékpénztár 10 K-t, dr. Dellim-
anics Lajos és dr. Heinermann 8 K-t,
Dungyerszky-sörgyár, Strasser és König,
Beneth, Agrárbank, Hitelszövetkezet, Pap
Ernő, Mangold Lipót, dr. Löffler Armin,
Frey Rezső, Annau János, Schneebacher
Lajos, Engel Ferenc, Pap és Hübsch
Bernát 5 K-t, Mayer Rezső és Rubin A.
4 K-t, Ehrenstein, Annau József, Olvas-
hatatlan, Schwab és Klug György 3 K-t,
dr. Král, Mateits Gy., Kraljewné, Kardos
Lipót, Ambrózi István, Grün Izsó, Krume-
nacker István, Székely Arnold, Treisz
Géza, Bronts Ernő, Lowieser, Kékesi,
Konkoly Samu, Pavlovics, dr. Csekma-
nek, Olvashatatlan, Engel Adám, N. N.,
Frank Annuska, Huszár Vilmácska, Pak-

róczy Nándor, Wagner Nándor, dr. Végh Lajos, dr. Podvinecz Izsó, Olvashatatlan, dr. Annau Ernő, Oldal Antal, Olvashatatlan, Almásy és Szepessy, Olvashatatlan, Melkuhn, Frank Lajos, Weiterschan Jakab, Annau százados, Ulmann Miksa, N. N., Kardos Imre, Vecsera Antal, Fremmen, Ládai p. ü. tanácsos, Eckstein Samu, dr. Obadeanu Pál és Cukorgyári tisztviselő 2 K-t, dr. Panics, Popadits, Hacker Armin, Schwarz és tsa, Olvashatatlan, B. D., Ambrózi László, Boltizsár László, dr. Balla Emil, Benedek, Ormay, Hirtenstein, A. E., Vudy, Olvashatatlan, Herczeg József, Mihajlovics D., Kovács, Opolezer Jenő, Steiner Jakab, ifj. Mihajlovics Dusán, Kollarich Gábor, N. N., ifj. Weiterschan Fülöp, N. N., Hajdu N., Ágoston főhadnagy, X. Y., Giffinger Zsiga, Écskai plébános, Olvashatatlan, Probst Ernő, Rugi, Szentiványi, Blazsej Gyula, Szavér, Réti, Röbling Ferenc, Keller Ferenc, Petru Vince, Hirtenstein Márk, Kopasz Mór és Hubert 1 K-t, Schneider Katicza 80 f.-t, N. N. és Olvashatatlan 60 f.-t, Olvashatatlan, K. K. és Petrovics 50 f.-t, N. N. és Gerő 40 f.-t, N. N., X. Y., Z. D. és N. N. 20 f.-t. A fenti felülírtakért ezután is hálás köszönetet mond a Deáksegélyző-egyesület elnöksége.

— **Maggi Gyula társaság k. f.** Ezen cég alatt f. é. január közepén új k. f. társaság alakult 2000000 K teljes befizetett alaptőkével, mely az eddig Maggi Gyula és Társa cég alatt Bregenzben, Wienben és Budapesten fennállott gyári és üzleti vállalatokat változatlan alakban tovább fogja vezetni.

— **A vasutasok arcképes igazolványa.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett közlés szerint a vasuti alkalmazottak nejei és gyermekei, továbbá a vasuti nyugdíjasok és ezek nejei és gyermekei által használt vörös színű arcképes igazolványok helyébe 1913. január hó 1-től kezdődőleg új igazolványok adatnak ki. Mint-hogy azonban az idő rövidsége folytán az új igazolványok kiállítása az 1912-ik év folyamán már meg nem történhetik, az 1912-ik évre kiállított vagy érvényesített hasonló igazolványok minden külön érvényesítés nélkül 1913. évi március hó 31-ig használhatók. Az új igazolvány kiállítását kezelési illeték fejében igazolványonként egy korona értékű m. kir. postai értékjegynek és új arcképnek beküldésével 1913. év március hó végéig kell kérni, mert ezen az időpontra a régi igazolványok még abban az esetben sem használhatók, ha azok az 1913. évre érvényesítve is vannak. A nyugdíjasoknak saját maguk és családtagjaik részére az igazolvány kiállítását attól a hivataltól kell kérni, ahol nyugdíjuk folyósítatik.

— **Véres farsangutólja.** Mint Torontáltordáról jelentik, farsang utólján éjszaka a csendőrök a nagyutcán vérében fekvő halva találták Belovai Imre 19 éves legényt, akit nyakszirtén szurkáltak agyon, de hogy kik voltak és hogyan történt a gyilkosság, azt eddig nem tudják. A csendőrség letartóztatott 14 legényt, akik együtt mulattak a meggyilkolttal, de a legények tagadják a gyilkosságot. A nyomozás folyik.

— **Az osztrák hadseregben** 1897-től 1900-ig 9408 ember 62.070 napon keresztül volt szolgálatképtelen fog és foghús betegségek miatt. Ha elgondoljuk, hogy a szájjüreg a gyomor bejárata és benne hiányos gondozás folytán nagymennyiségű baktérium gyűlhet össze, megérthetjük, miért utalnak legutóbbi időben mindenütt a racionális szájjápolás fontosságára. A Sarg-féle Kalodont fogkrém és szájjvíz, reggel és este használva, megóvja a gyomor betegségeitől és tisztán és egészségesen tartja meg a fogakat a legkésőbbi öregségig.

— **Önként jelentkező tolvaj.** Temesvárról jelentik: Tegnap reggel jelentkezett a rendőrségen Janovics István 21 éves foglalkozás nélküli pincér és előadta, hogy a múlt év augusztus havában Módoson együtt mulatott egy éjjeli mulatóban egy ismeretlen magyar emberrel, akiről csak annyit tudott meg, hogy Ötelekre való. Az ismeretlen emberrel együtt lefeküdtek aludni a szabadfalui hid alatt és itt ő kilopott kétszáz koronát az idegen zsebéből. A lopott pénzt elköltötte és most önként jelentkezett, hogy be-

vallja bűnét. A rendőrség meggyőződést szerzett róla, hogy a módosi csendőrség tényleg folytatott nyomozást ebben az ügyben és most átszállította az önként jelentkezett bűnöst Módosra.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Törvénytörések.

Rejtélyes boszu.

Román esendélet. — Merénylet a hid alatt.

— febr. 6.

Meglehetősen homályos és rejtélyes ügygel foglalkozott ma a nagybeeskereki esküdtbiróság.

Öt nagymargittai román paraszt, Daba Jóca, Popov Gavrilla, Kokora Traján, Nikola Vása és Popov Traján álltak az esküdtzék előtt, akik múlt év szeptember 29-ikén meglettek a Moraviczsa-csatorna hidja alatt a kocsin arra hajtó Duics Dusánt, Duics Vaszát és Lovrics Rádát s valóságos sortűzet intéztek ellenük. A sortűz azonban az ócska revolverekkel és pisztolyokkal nem sok eredményt járt, mert mindössze Duics Dusán sebesült meg, de ő is csak könnyebben.

Hogy voltaképpen miért követték el a merényletet, az nem igen tűnik ki, de valószínű, hogy boszúból és pedig Daba Jóca fölbujtására. Növeli a homályt, hogy a vádlottak, akik először beismerték, hogy ők löttek, később tagadták meg azt is, hogy a merénylet közelében voltak.

Szándékos emberölés büntetnének kísérletével vádolva kerültek ma az esküdtbiróság elé, amely így alakult meg: Elnök Junker János törvénytörési bíró, szavazóbírók: Szilágyi Lajos és Junga Aladár, jegyző Polkusházy Sándor, ügyész dr. Czenger Nándor, védők: Chiroi Demeter, dr. Hubert Zsigmond és dr. Kassovitz Artur.

Esküdtek: Litavszky Pál, Mészáros Ferenc, Kausch János, Molnár Lőrinc, Farkas János, Láng Miksa, Iczkovics Samu, Almásy Elek, Gyurkovics Béla, Polonyi Sándor, id. Mahalek János, Láng Károly.

A mai tárgyaláson a délelőtti folyamán kihallgatott vádlottak megint mindent tagadnak, az egyik Kokora Traján azonban némi faggatás után beismerő vallomást tesz s bevallja, hogy tényleg rálöttek Duicsékra, de őt Daba Jóca fenyegetéssel kényszerítette erre.

Ítélet csak délután lesz.

§ **A vadorzók.** Gruity Széver karlovai orvvadászt, aki mikor rajtérték, rálőtt Marx Antal mezőőrré, a tegnapi esküdtzék bűnösnek mondotta ki szándékos emberölés büntetnének kísérletében és hatóság elleni erőszakban s ezért a bíróság két és fél évi fegyházra ítélte. Azzal is vádolták, hogy lövése egyben megölte volna társát, Iszakov Dusánt, de

ez nem látszott bebizonyítotttnak s így az esküdtek a gondatlanságból okozott emberölés vétségében nem bűnösnek nyilvánították.

TÁVIRATOK.

A háboru.

Harcok Galipolinál. — Drinápoly ostroma. Hohenlohe herceg missiója. — Románok a háboru mellett. — Nagykövetség a szultánnál. — Dékelisérletek. — A török értékek emelkedése. — A tőzsde.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A háboru szakadatlanul folyik a tráciai harctéren. Csataldzsánál ugyan csönd van, de annál hevesebben folyik a küzdelem Galipolinál és Drinápolynál. Pozitív eredményt még egyik fél sem ért el s Galipolinál is változó szerencsével küzdenek az ellenfelek. Érdekes, hogy a háboru dacára a török értékek emelkedtek. Hohenlohe herceg befejezte szeptepetvári missióját, de a missiónak nem sok eredménye van s így a helyzet változatlanul bonyolult és boros.

Mai jelentéseink a következők:

Harcok Galipolinál.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A bolgár sereg Galipolinál a Chavak folyótól délre megverte a török sereget, amely Hualil felé menekült. A Márványtenger partja Hualilig a bolgárok kezében van.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Ideérkezett jelentés szerint a tegnapi ütközetnél a török sereg visszavonulás közben Sora erődnél erősítést nyerve, másrészt a hadihajók által támogatva nagy erővel újra megtámadta a bolgár sereget. A törökök a bolgárokat állásaikból kiverték s véres harc után menekülésre kényszerítették. A bolgárok hatszáz halottat veszítettek s több ezer sebesültjük van.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonba érkezett konstantinápolyi jelentés szerint Enver bej a bolgár harcvonaltól nyugatra Csataldzsa előtt Rodostó környékén huszezer főnyi sereggel készül partra szállani, hogy a bolgárokat oldaiba támadja. A török sereg partraszállítását török hadihajók fogják támogatni.

Drinápoly ostroma.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Mint a vezérkari főnök jelenti, Drinápoly ostroma már az első nap is roppant erőfeszítéssel folyt. A bolgárok 138 ágyugolyót löttek Drinápolyba, közte 11 sraphnelt. A sraphnelek nagy pusztítást vittek véghez a városban s nyolc polgárembert megöltek, többeket pedig megsebesítettek.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: A bolgár-szerb egyesült sereg tegnap este szakadatlanul ostromolta Drinápolyt. A bolgárok északkelet felől a sáncokon túl elfoglalták az Arnót-erődöt.

Hohenlohe herceg missiója.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Hohenlohe Gottfried herceg, királyunk követe pénteken este érkezik Szentpéter-

várról Bécsbe. A herceget királyunk szombaton délelőtt Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadja, amikor a herceg átadja a királynak a cár választát. Diplomáciai körök véleménye szerint Hohenzollern herceg missiója nem sok sikert ígér. A herceget ugyanis a cári udvarnál bár barátságosan, de nem olyan melegen fogadták, ahogyan kellett volna.

A románok háborút akarnak.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, tegnap ott népgyűlés volt, amelyen sok ezer ember vett részt. A népgyűlésen a tömeg viharosan követelte a háborút s az egyik szónok azt hangoztatta, hogy a román hadseregnek egy héten belül át kell lépni a bolgár határt.

Konstantinápolyi nagykövetségünk a szultánnal.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, Pallavicini örgróf nagykövetségünk a szultán ma délután külön kihallgatáson fogadja.

Békekisérletek.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyi jelentések szerint a nagykövetség nem szűnnek meg a béke érdekében közreműkölni. Hir szerint két-három napon belül újból megindulnak a béketárgyalások, még pedig ezuttal Szófiában.

A török értékek emelkedése.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Érdekes jelensége az új háborús helyzetnek, hogy a török értékek két százalékkal emelkedtek a nemzetközi piacon.

A tőzsde.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az értéktőzsdén ma pesszimiztikusabban itélték meg a helyzetet s a budapesti értéktőzsdén az értékek ma 3—6 koronával estek. Déli záratkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 817, Osztrák Hitel 621, Koronajáradék 84.35, Jelzáloghitelbank 429, Leszámitoló Bank 514, Hazai Bank 291, Magyar Bank 574, Rimamurányi 709, Salgótarjáni 757, Közúti vasut 683, Villamos Vasut 372.

A választójogi javaslat.

Munkában a választójog. — A bizottság ülése.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kormány választójogi javaslatának előzetes tárgyalására kiküldött bizottság ma tartotta első ülését, amelyen megkezdette a választójogi javaslat tárgyalását.

A képviselőház kiküldött választójogi bizottsága K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf elnöklésével ma délelőtt 10 órakor tartotta első ülését.

K h u e n-H é d e r v á r y Károly gróf elnök, mintán az ülést megnyitotta, hangsúlyozta a bizottság korszakalkotó jelentőségű munkásságát s kérte a bizottságot, hogy behatóan, alaposan foglalkozzék a javaslattal. A tárgyalás módjára nézve azt javasolja, hogy előbb anyagi részében s azután alakilag tárgyalják a javaslatot.

Issekutz Győző nem tartja időszerűnek s a helyzetet alkalmasnak arra, hogy a javaslatot tárgyalják, mert az el-

lenzék nem vesz részt a nagyfontosságú javaslat tárgyalásában. Azt indítványozza hogy a bizottság mellőze az érdemi tárgyalást s tegyen jelentést a képviselőháznak, hogy a javaslat tárgyalását most nem tartja időszerűnek.

L u k á c s László miniszterelnök kijelenti, hogy ő távolról sem látja olyan borusnak a helyzetet, hogy a javaslatot tárgyalni ne lehessen. Neki éppen ellenkezőleg az a meggyőződése, hogy a javaslat tárgyalásával várni nem lehet. Nem szabad politikai áramlatok által vezetetni magát a parlamentnek. Az ellenzék negációjától és akciójától a józan közvélemény teljesen távol áll s a javaslatot az ország érdekében valónak s legalkalmasabbnak tartja. Indítványozza, hogy miután a következő választásokat már az új törvény alapján akarják megtartani, a bizottság menjen be a javaslat érdemi tárgyalásába, hogy az minél előbb törvényerőre emelkedjék.

Issekutz Győző visszavonja indítványát.

Most N é m e t h y Károly előadó behatóan ismerteti a javaslat történetét s a javaslat szükségét, majd ajánlja a tárgyalás alapjait.

Erdély Sándor bár nem tartja időszerűnek a javaslatot, de azt helyesli s most már tárgyalni kell. A javaslat megfelel a kormány programjának s az ország érdekeinek.

S z á s z Károly kifejti, hogy a javaslatban foglalt jogkiterjesztéssel csak az ellenzék és a radikális elemek nincsenek megelégedve. A javaslat helyes s annak tárgyalása mellett foglal állást.

N a g y Ferenccs szintén a javaslat tárgyalása mellett érvel s kívánatos, hogy az minél előbb törvényerőre emeltesse.

Az ülés folyik.

A bizottság ezentúl mindennap ülést tart délelőtt 10 órától d. u. 2-ig.

Ma délelőtt a bizottság minden tagja táviratot kapott, amelyben arra kéri, hogy a nők választói joga érdekében hassanak közre. A felhívást a Nőtisztségviselők Országos Egylete irta alá.

Budapest főpolgármester-jelöltjei.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Budapest székesfőváros főpolgármesteri székének jelöltjei a következők: H e l t a i Ferenccs, R a d o c z a János és W a g n e r Géza.

Árviz Párisban.

Budapest, febr. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, a Szajna vize ismét annyira emelkedett, hogy elöntötte az egyes alacsonyabban fekvő városrészeket. A városban nagy az aggodalom, mert ismét komoly árvízveszedelemtől tartanak.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11 72
Buza (októberre)	12 22
Rozs (áprilisra)	10 04
Rozs (októberre)	9 74
Zab (áprilisra)	10 47
Zab (októberre)	8 86
Tengeri (májusra)	7 74
Tengeri (júliusra)	7 94

Feladás szerkesztő: Somfai János.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Nedelykovits Márkó ügyvéd végrehajtatónak Riesz Antalné szül. Velebny végrehajtást szenvedő ellen 20 korona tőkekövetelés és jár. iránt folytatott ügyben az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, a bégaszentgyörgyi 52. számú tkvben A. I. 4. sor. 104—105/a/2. hrszám alatt felvett 8:3 négyzetű belteleknek és a rajta épült háznak Riesz Antalné szül. Velebny Erzsébetet illető 1/2 része 746 korona kikiáltási árban az 1913. évi április hó 3. (három) nappal délelőtt 10 órakor Bégaszentgyörgy községházánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kitiűzött birtok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígéret nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

2. A vhn. 21. §-a értelmében a kincstár mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. t. c. XXX. t. c. 10 §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben amelynben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, az e §. szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles.

A most említettek kivül a többi árverezni kívánó tartozik az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és a vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Ha az árverelő ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlant az által, illetőleg több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által megvettnék kell kijelenteni. Ha ez az ígéret a kikiáltási árt meghaladja az előbbi bekezdés szabályait kell alkalmazni.

A vhn. 21. §-a szerint a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget nem köteles letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és Bégaszentgyörgy községházánál megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1913. évi január hó 13. nappal.

Dr. Pataky László s. k.
kir. törvényszéki jegyző.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Állandó szükségletnél

mindenfélé
gummicikkek, sérvkötők, has-
kötők, gummiharisnyák, köt-
szerek, gyógyárak, illatszerek,
crémek, puder, hajfestékek,
szemüvegek,
háztartási és fotografiai cik-
kek, olajfestékek és falfestékek

megbeszélés szerinti **előnyárban**
kaphatók

Kovács Sándor drogériájában
Nagybecskereken.

Telefon 43. 1175-12.3 Telefon 43.

A Melencei-utca 52. sz. alatt

egy modern négy szobás
és egy két szobás

udvari lakás

május 1-től kiadó

Tudakozódni lehet:

Annau Jánosnál, Aradáci-utca.

1658-2.2

Földbirtokokra

első helyre, esetleg másod helyre kisebb-
nagyobb kölcsönöket kieszközlünk. — Föld-
birtokot finanszírozunk, esetleg átveszünk.
Birtokot megveszünk.

Érdeklődők küldjék írásbeli kérezősködé-
seiket „Banktitkár“ jellegre

GYŐRI ÉS NAGY hirdetési irodájába
Budapest, Erzsébet-körút 5.
1673-31

29. Bvk. 1913. sz.

1672-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi 11628. számú végzésével megkeresett nagy-
becskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1393/2. számú végzése folytán Stanojev Jóca kérelmére Schner Lipót javára 2700 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt ki-
elégítési végrehajtás folytán 1912. évi október hó 11. napján lefoglalt és felülfoglalt és 3150 koronára becsült ingóságokra az árverés el-
rendeltetvén, annak Felsőtűzében a község-
házán leendő megtartására határozottul **1913. évi február hó 20. napjának délelőtt 10 órája** ki-
tűzetik az 1912. évi V. 1393/3. sz. a. k. vég-
zés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok meg-
jelölése: a 380. sz. ház és 17 hold föld ha-
szonélvezete az 1912-13. gazdasági évre.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglal-
tatók részére is elrendeltetett:

Szerbíttebeli legelőbirtokosok bankja 1000 kor. Stanojev Jóca 704 kor. és 102 kor 74 fillér

Nagybecskereken, 1913. évi január hó 27. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Meghívó

a „B.-Komiósi Takarékpénztár“ részvényeseinek 1913. évi február hó 23-án délelőtt 9 órakor Nagykomlóson az intézet helyiségében tartandó

XXXIX. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az 1912. évi zárszámadás előterjesztése és az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása iránt.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottságok a felmentvény megadása.
5. Elhalálozás és lemondás folytán aligazgató és két, esetleg három igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság megválasztása.
7. Két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.

Vagyon.	Mérleg számla.	Teher.	
Pénztári készlet	13712 45	Részvénytőke	100000 —
Ingatlanok	4293 54	Tartaléktőke	57615 53
Értékpapírok	10546 75	Leirási tartalékalap	1600 —
Felszerelés	750 —	Takarékbetét	432487 89
Váltótárca	394754 96	Fel nem vett osztalék	840 —
Kötvénytárca	213638 50	Államkincstár	822 35
Intézeteknél elhelyezett tőkék	1990 32	Visszszámított váltók	24110 —
		Átmeneti váltókamat	4566 22
		Átmeneti kötvénykamat	2659 75
		Nyereség	14984 78
	639686 52		639686 52

Veszteség.	Veszteség- és nyereség-számla	Nyereség.	
Tőkésített betétkamat	15616 24	Váltókamatok	25727 87
Kifizetett betétkamat	540 07	Kötvénykamatok	17121 45
Visszszámított váltókamat	1314 08	Folyószámla kamat	196 88
Költségek	1634 49	Szelvények	480 —
Állami és községi adók	2224 95	Elővezetett nyereség	4 05
Kamatadó	1615 64		
Fizetések	5600 —		
Nyereség	14984 78		
	43530 25		43530 25

A jelentés és zárszámadás 8 napon át a közgyűlés előtt megtekinthető. A részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkértnék részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az alapszabály 14. §-a értelmében az intézet pénztáránál letéteményezni.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Hirdetmény.

1665-1.1

A Kisbirtokosok Országos Földhitel-
intézete ezévi

rendes közgyűlését

f. évi március hó 9.-én d. e. 10 órakor
tartja meg Budapesten, az intézet saját
házában, V. ker., Géza-utca 2. szám alatt.

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről szóló igaz-
gatósági és felügyelőbizottsági jelentés
tárgyalása.

2. A zárszámadások felülvizsgálása
és az évi mérleg megállapítása.

3. A tisztajövedelemről való rendel-
kezés.

4. A kilépés folytán megüresedett al-
elnöki és három igazgatósági hely betöl-
tése.

5. A felügyelőbizottság tagjainak
megválasztása és díjazásának megállá-
pítása.

6. Esetleges egyéb indítványok.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az
intézeti adósok is tagjai lévén az intézet-
nek, magukat a közgyűlésen az alapsza-
bályok 28. §-a értelmében törvényható-
ságonként tartott gyűlésükön választott
meghatalmazottjaik által képviselthe-
tik s záloglevélkölcsönök együttes ösz-
szegének minden 500.000 koronája után
egy-egy képviselőt választhatnak, azon-
ban kizárólag csak az intézeti tagok kö-
réből.

Felhivatnak ennél fogva Torontál-
megye területén lakó intézeti adósok,
hogy amennyiben magukat a fentjelzett
napon tartandó rendes közgyűlésen kép-
viselteni óhajtják, az általuk összesen
felvett 34840150 K-nyi záloglevélkölcsön
után 69 képviselő megválasztása céljából
Nagybecskereken dr. Kis János ügyvéd
irodájában f. 1913. évi február hó 16.-án
d. e. 11 órakor tartandó

választó gyűlésen

megjelenni s részvételi jogosultságuk iga-
zolására fizetési könyvüket magukkal
hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos
Földhitelintézete.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kiadó

a Bolyác-féle üzlet-
helyiség, 3 szobás lakás,
szoba személyzet számára,
konyha, padlás és pince
folyó évi május hó 1-től.

Bővebbet:

BAGYANSZKI DRAGOMIR.

Módos. 1659-2.2

Téglagyarak

és hasonló üzemek számára alig használt
körülbelül 2000 m. szállítható vágány né-
hány váltóval, fordítókoronggal és kocsival

= eladó. =

Írásbeli érdeklődéseket e lap kiadóhivatala
„Téglagyári anyag 500“ jelige alatt továbbít
1637-41

Amerika városrészben,
a Plank-kert mellett,
Mária Terézia-utca 3.
sz. alatt egy nagyobb

1645-x 5

uri lakás

4 szoba, cselédszoba,
összes mellék-helyiségek

május 1-re kiadó.